

మున్నుడి

కలశాపురంలో వెలసిన హనుమంతునిపై అన్నమాచార్యులవారు అనేక అద్భుత కీర్తనలు చెప్పారు. ఇదీ అటువంటి వాటిలో యొకటి. సముద్రాన్ని లంఘించి జానకీదేవికి శ్రీరామ ముద్రికనిచ్చి, ఆమె తన గుర్తుగా నిచ్చిన శిరోమణిని తిరిగి తెచ్చి రామునికీచ్చిన 'అంకెకాడు'. కొంకక సంజీవని తెచ్చి, తెంకినే వేంకటేశ్వరుని మెప్పించినాడట అంకె కలశాపురి హనుమంతుడు. ఇట్లాంటి వేంకటరామయ్య గారి దూతను సేవించి ఆయన తరించటమే కాక నాబోటివాణ్ణి తరింపచేశారు. ఏనాటి పుణ్యమో.

ఉ॥ అందరికెక్కుడైన కపి అంజనసూనుని మెచ్చు కీర్తనల్
పొందుగ అన్నమయ్య తను పూనిక జెప్పెను మిక్కుటంబుగా
అందుకొనెన్ ఫలంబనుచు ఆ రవి బింబము బాల్యచేష్టగా
అందుకు వేంకటేశ్వరుని అండను జేకొనె నంచు దెల్పెరా

రాగం : కానడ

అందరికి నెక్కుడైన హనుమంతుడు

అందుకొనె సూర్యుఫలమని హనుమంతుడు ॥అందరికి॥

బల్లిదుడై లంకవొచ్చి బలురాకాసుల గొట్టి

హల్లకల్లోలము జేసె హనుమంతుడు

వొల్లనె రాముల ముద్దుటుంగరము సీత కిచ్చె

అల్లదె నిలుచున్నాడు హనుమంతుడు ॥అందరికి॥

దాకొని యాకె ముందర తన గురుతెరుగించి

ఆకారమటు చూపె హనుమంతుడు

చేకొని శిరోమణి చేతబట్టి జలనిధి

ఆకసాన దాటివచ్చె హనుమంతుడు ॥అందరికి॥

కొంకకిట్టె సంజీవి కొండ దెచ్చి రిపులకు

నంకకాడై నిలిచెను హనుమంతుడు

తెంకినే శ్రీవేంకటాద్రి దేవుని మెప్పించినాడు

అంకె కలశాపురపు హనుమంతుడు

॥అందరికి॥

భావామృతం :

అందరికంటె అధికుడైన ఈ హనుమంతుని, చూడండి. బాల్యచేష్టగా ఈయన సూర్యబింబాన్నే 'పండు' అని భ్రమించి పట్టుకొన్నాడు. ఈయన ప్రతాపం వివరిస్తాను వినండి.

ఈ హనుమంతుడు బల్లిదుడై (గొప్ప బలశాలియై) అనేకమంది రాక్షసులను సంహరించి లంకను అల్లకల్లోలముజేసినాడు. ఒళ్లనే (ఒప్పుగా) శ్రీరాముని ముద్రికయైన వుంగరమును సీతాదేవి కందించి అల్లదిగో అక్కడ నిలుచున్నాడు. ఆ మహానుభావుని చూడండి.

ఆకె ముందర (ఆమె యెదుట) దాకొని (చేరుకొని) తన వివరముల నెరిగించి, నూరు యోజనముల ఎత్తుకు పెరిగిన తన విశ్వరూపం చూపించి తన శక్తి సామర్థ్యములను తెలుపకనే తెలిపిన హనుమంతుడు ఈయనే. ఆమె ఇచ్చిన శిరోమణిని తీసికొని ఆకాశమార్గాన సముద్రమును దాటివచ్చి శ్రీరామకార్యం జయప్రదంగా నెరవేర్చిన అగ్రగణ్యుడీ హనుమంతుడు.

ఈ హనుమంతుడు యేమాత్రము, కొంకక (వెనుదీయక) సంజీవిని పర్వతమును ఇట్టె తెచ్చి, సౌమిత్రిని రక్షించి శత్రువుల అంకెకాడై (వశపరచుకొని, లొంగదీసినవాడై) నిలిచాడు. తెంకినే (తన సామర్థ్యంతో) ఈయన శ్రీ వేంకటాద్రి మీది దేవుడైన శ్రీవేంకటేశ్వరుని మెప్పించినాడు. అంకె (అందుచేత) ఈ కలశాపురి హనుమంతుడు జగజ్జెట్టి.

4. అందరికి నెక్కుడైన

V.4-155

అందరికి నెక్కుడైన హనుమంతుడు
అందుకొనె సూర్యుఫలమని హనుమంతుడు ॥

బల్లిదుడై లంకచొచ్చి బలురాకాసుల గొట్టి
హల్లకల్లోలము చేసె హనుమంతుడు
వొల్లనె రాముల ముద్దుటుంగరము సీత కిచ్చె
అల్లదె నిలుచున్నాడు హనుమంతుడు ॥

దాకొని యాకెముందర తనగుఱు తెరుగించి
ఆకారమటు చూపె హనుమంతుడు
చేకొని శిరోమణి చేతబట్టి జలనిధి
ఆకసాన దాటివచ్చె హనుమంతుడు ॥

కొంకకిట్టె సంజీవికొండ దెచ్చి రిపులకు
నంకకాడై నిలిచెను హనుమంతుడు
తెంకినే శ్రీవేంకటాద్రి దేవుని మెప్పించినాడు
అంకె కలశాపురపు హనుమంతుడు ॥